

SLOTT'SNYTT

Ansvarig utgivare: Ingmar Hasselgrén Mannerstierna

Redaktör: Lisa Björklund

Ordförande har ordet

Mitt första möte med jakt-slottet.

I oktober 1958 fick jag med min lärare i konsthistoria, dåvarande docenten Per Palme, göra mitt första besök i Göteborgs äldsta profana byggnad - Kronhuset-uppfört under drottning Kristinas tid på 1640-talet.

Vi togs emot av museichefen Stig Roth och hans högra hand registrator Arvid Flygare samt fil.dr. Harald Wideen. Det var en mörk och kulen höstdag och stormen ven i det gamla stenhuset.

Våren året innan hade kung Gustaf VI Adolf invigt den nyrestaurerade rikssalen i Kronhusets botten-

våning. Det var här inne som herrarna från Göteborgs historiska museum tog emot oss vetgiriga konststudenter - knappt en handfull.

I husets andra våning, en trappa upp, planerade doktor Roth att

inreda ett stadshistoriskt museum med hjälp av tavlor med göteborgsmotiv och modeller av kända göteborgsbyggnader.

Den finaste av dessa, som Stig Roth visade upp, var just en modell av drottning Kristinas jaktstolt jämte grannhuset vid Södra Liden, det så kallade Liljegrenska huset.

Han berättade livfullt om museets ansträngningar att rädda det lilla kulturhuset uppe på Otterhällan men det tycktes då helt förgäves. Det lyckades som bekant inte förrän Marie-Louise de Vylder-Lehman i augusti 1971 startade den räddningsaktion som ledde fram till att huset flyttades till sitt nuvarande läge 1972.

PROGRAM FÖR HÖSTEN 2009

MÅNDAG 29 SEPTEMBER, KLOCKAN 18.00

Höstens program inleds med ett föredrag om den kände donatorn Gustaf Werner, som i år skulle ha fyllt 150. Han är välkänd genom sina stora donationer främst till Göteborgs Konstmuseum. Han överlämnade också sin villa med alla dyrbara inventarier till Göteborgs stad vid sin död. Vår ordförande berättar om donatorn och hans liv.

Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås. Boklotteri.

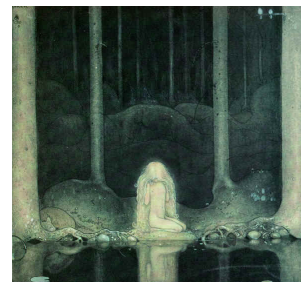
Avgift 70 kronor per person.

MÅNDAG 26 OKTOBER, KLOCKAN 18.00

Konstnären John Bauer är alltid lika aktuell. Hans skrämmande troll och oskyldiga små prinsessor har alltid väckt människors fantasi. Bauerexperten och samlaren Jan Lundberg berättar om konstnären och visar ljusbilder från Bauerutställningen på Länsmuseum i Jönköping.

Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås. Boklotteri

Avgift 70 kronor per person.

MÅNDAG 30 NOVEMBER, KLOCKAN 18.00

Prinsessan Josefina gifte sig endast 16 år gammal med kronprins Oscar och kom samma år till Sverige. Med sig i bagaget hade hon de dyrbara Leuchtenbergiska juvelerna, ursprungligen en gåva från drottning Josephine, kejsar Napoleons maka. För många är hon endast ett historiskt namn men där bakom döljer sig ett djupt mänskligt människoöde. Kulturjournalisten Gunnel Enby berättar om hennes spännande liv.

Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås. Boklotteri

Avgift 70 kronor per person.

ANMÄLAN

Ring i god tid för att anmäla deltagande. Vi stänger telefonerna fredagskväll före programdagen, som alltid infaller på en måndag. Ring till I-B Fredholm 40 75 23 eller till Inger Rignell 18 16 69.

Ta gärna med jämna pengar t ex en Jenny Lind och en Selma!

Den första våfflan gräddades den 9 september 1972, samma dag som Jaktslottet öppnade sina dörrar för allmänheten. Tanken bakom var att alla göteborgare skulle kunna besöka det gamla kulturhuset under dagtid och sitta ner vid de gamla slagborden, dricka en kopp kaffe och njuta av en nygräddad våffla med sylt och grädde.

Redan från början drevs caféet av två anställda och på lördagar och söndagar var det gymnasister som skötte serveringen. Drottning Kristinas Jaktslott blev snart ett populärt utflyktsmål, särskilt på helgarna. Varma vår- och höstdagar satt gästerna gärna i den lilla trädgården och njöt av solen

och den gammaldags atmosfären. På allmän begäran utökades sortimentet så småningom med goda kakor och pajer. Enligt vår ordförande, som ibland hjälpte till i köket, var allt så gott att han gick upp tjugo kilo på ett par år.

Det hela var aldrig någon lysande ekonomisk affär men under många år gick verksamheten runt tack vare att föreningen erhöll AMS-bidrag till de två anställdas löner. Undan

för undan minskade bidraget från 100 procent till 50 procent och till sist blev det omöjligt att driva serveringen vidare. 1997 serverades den sista våfflan och föreningen koncentrerar sig nu på att hyra ut lokalerna till fester, dop och bröllop.

GLIMTAR FRÅN VÅRENS PROGRAM 2009

Måndagen den 26 januari talade intendenten vid Alingsås museum, filosofie doktor Ritwa Herjulfsson, om Jungfru Maria i folktron och särskilt hennes roll i folkmedicinen. Hon berättade om sin avhandling Jungfru Maria möter ormen - om formlers tolkningar och forskning om de formler som lästes vid bot av sjukdom ända in på 1900-talet i Sverige. Ritwa Herjulfsson har särskilt intresserat sig för de formler som åkallar eller anspelar på jungfru Maria. Trots kyrkans försök att tona ner jungfru Marias betydelse fortsatte allmogen att åberopa henne vid förlossningar, olika sjukdomar och för skydd av boskapen. Formlerna har av tidigare forskare ansetts obegripliga och de har till och med benämnts som trollformler. De bör istället ses som ett uttryck för kvinnors folkliga fromhet i botande syfte. Ritwa Herjulfssons forskning visar hur jungfru Maria fortfarande in på 1900-talet hade en stor betydelse för svenska kvinnor på landsbygden.

Måndagen den 23 februari talade Arne Pineus, chef för Stockholms Auktionsverks kontor i Göteborg, fängslade sedan åhörarna med den spännande berättelsen om sin farfar, dispassören Conrad Pineus. Han var en skicklig affärsman och blev känd som mecenat, teatermänniska och konstsamlare. Han tyckte om modern konst och umgicks med den tidens stora konstnärer som Isaac Grünewald och Anders Zorn. Sitt hem, "Villa Darjeeling" på Viktoriagatan, fyllde han med nordisk samtidskonst men också med verk av Monet, Renoir, Pizarro och Picasso. Den underbara Picassotavlan "Akrobatfamiljen" som finns på Konstmuseet kommer ur den samlingen. Näst konsten älskade Conrad teatern, och det var tack vare hans initiativ att tillsammans med nio andra satsa hundratusen var för att bilda teaterfonden, som hela teaterlivet fick en skjuts framåt, även om det dröjde ända till 1934 innan Stadsteatern invigdes.

Enligt mångårig tradition firade vi Evert Taubes födelsedag med sång och diktläsning denna kulturafton 30 mars. Föreningens kultursekreterare Inga-Britt Fredholm, som i många år var Evert Taubes sekreterare, mindes sin charmante danskavaljer Ole Moe från en Taubekonsert 1973 i Göteborgs Konserthus. Hon ringde upp Ole Moe och bad honom komma och spela och sjunga för oss. Ole kom, spelade, sjöng - och segrade! Det var härligt! Inga-Britt reciterade en dikt, "Sång i april", som hon själv grävt fram ur en av de 20 arkivlådor som Evert Taube anförtrodde henne på 1960-talet. Vi lyssnade trolldundna till dikt och sång.

Våren 2009 avslutades 27 april med föredrag om Gunnebo slott av museiintendenten Monica Perman. Gunnebo uppfördes i slutet av 1700-talet av Göteborgs rikaste man, John Hall d.ä. efter ritningar av Göteborgsarkitekten Carl Wilhelm Carlberg. Det var egentligen bara en sommarvilla eftersom familjen Hall redan hade ett stadspalats inne i Göteborg nära Gustav Adolfs torg; men genom att arkitekten lade ner hela sin själ i byggnaden i förenig med den hallska förmögenheten, kom anläggningen att bli ett av Sveriges förnämsta byggnadsminnen från den gustavianska perioden.

⇒ ⇒ ⇒ UPPROP & MEDELANDE ⇒ ⇒ ⇒

- ✿ Uthyrningen har gått bra så här långt och föreningens ekonomi är stabil.
- ✿ En del medlemmar har hört av sig och undrat varför det inte finns några trädgårdsbord och stolar i trädgården. De som fanns var i mycket dåligt skick och måste kasseras. Styrelsen beslöt att inte köpa några nya och sätta ut eftersom vi fått klagomål om att trädgården blivit ett tillhåll för alkoholister och knarkare.
- ✿ Förra sommaren förekom uppgifter om att det fanns mycket råttor på Otterhällan. Miljöförvaltningen har inspekterat Jaktslottet och trädgården och inte funnit att vi behöver vidta några åtgärder.
- ✿ Nyinköp av styrelsen är vattenslang, trädgårdsredskap, elektrisk vattenkokare, diskmaskin och bordsdukar.
- ✿ Under sommaren har vår fastighetsansvarige målat redskapsskjulet och planket samt reparerat och målat ytterdörrarna.
- ✿ Nedskräpning och klotter är ett stort problem i hela Göteborg, även vårt hus och trädgård är drabbat. Sanering av klotter på huset kostar flera tusen kronor. Är huset outhyrt på kvällen och ni har tillfälle, ta då gärna ett varv inne i trädgården. Folk och rörelse skrämmar bort klottrare.

5 frågor till vår trädgårdsmästarinna Margita Björklund

Hur mycket jobb är det att hålla ordning i trädgården?

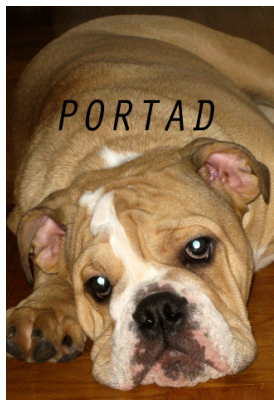
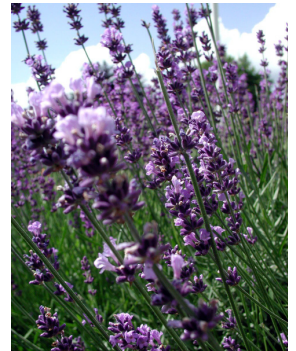
- När det är en torr sommar tar det mycket tid att vattna. Det har varit särskilt viktigt därför den nya bokhäcken är mycket känslig för torka. Det tar också mycket tid att rensa ogräs. Så fort man är klar med en rabatt är den jämte full med ogräs igen.

Vad är nytt för i år?

- I år har vi planterat Astilbe några Rosenspireor och Lavendel.

Tycker de som hyr lokalen att det är viktigt med en välskött trädgård?

- Trädgården uppskattas av de allra flesta, särskilt positivt är att det numer går att hissa flaggan. En del tycker att det varit mycket ogräs i häcken och det kan jag hålla med om men jag har prioriterat rabatterna inne i trädgården. Ibland räcker inte tiden till för allt.

Vad tycker du om att trädgården används som rastplats åt grannarnas hundar?

- Jag förstår att det är lätt hänt att man går in med hunden i trädgården då det inte finns några gröna oaser på Otterhällan. Vad jag däremot inte förstår att man inte plockar upp efter hunden och att man trampar sönder gräsmattan. Förmodligen kommer vi att sätta upp en skylt där det står att det är privat område.

Vad har varit bäst respektive sämst i sommar?

- Bäst har varit att gräsmattan och blommorna har prunkat så vackert tack vare regnet. Sämst är att det har smugit in tjuvar och stulit de nysatta Lavenderna.

